

ønsker, og det vilde ogsaa være højst mærkeligt, om det var saa. Nej, det, de ønske, er en forandret Fordeling af eller Form for Tantiømen, sandelig ikke at blive af med den, noget, som jeg for øvrigt nok antager vilde kunne finde Øre hos den højtærede Finansminister. Men denne enlige Røst ser jeg altsaa bort fra, og tilbage blive saa de Røster, der have lydt om, at Fordelingen bør forandres saaledes, at den langt større Del tildeles de lavere Stillinger og kun en ringere Del de højere. Jeg siger kun en ringere Del, thi ogsaa der indtager det ærede Medlem for Slagelse et Særstandpunkt, idet han nemlig fastholder, at de ledende, de, der have Indflydelse paa Personalets Størrelse, paa Materiellets Vedligeholdelse, paa alle de Punkter, hvor der overhovedet kan spares, slet ikke maa faa Tantiøme. Naar man ved noget om, hvad ellers Meningen er med Tantiøme eller „Andel i Udbyttet“ i det private Liv, ved man ogsaa, at det netop er det afgørende at faa de ledende interesserede i Udbyttet, det vil sige i at forøge Indtægten og formindskede Udgiften. Som Regel er det kun de ledende, der faa Tantiøme, men da vi gavede Statsbaneloven, var man ved Behandlingen her i Rigsdagen — og for øvrigt ikke først her, men allerede i Kommissionen — langt mere liberal overfor de underordnede. Man udstrakte Tantiømen saa at sige til hele Statsbanernes 11,000 Mand store Personale. Jeg skal nævne, at af Tantiømen, der det sidste Aar udgjorde 996,000 Kr., have de overordnede, altsaa de egentlig ledende, kun faaet 8,3 pCt., Mellestillingerne 15,9 pCt., og de lavere Stillinger 75,8 pCt. eller omtrent 755,000 Kr. Nu vide sikkert ærede Medlemmer, at det ikke ligger i min Haand at gøre nogen Forandring i dette. Kun indenfor et begrænset Omraade har jeg som Minister noget at sige desangaaende, nemlig indenfor den øverste Gruppe, hvor jeg kan fordele Tantiømen, og der vil jeg nævne, at Generaldirektørens, den øverste Embedsmands, Tantiøme i Aar er bleven nedsat fra 70 til 60 Portioner. Men det staar ikke i min Magt at hidføre en Ordning, der i mindste Maade vil fyldestgøre de ærede Medlemmer, der have klaget over den nuværende Ordning, navnlig over, at de lavere stillede ikke faa mere.

Jeg tvivler ikke om, at det vilde være kærkomment hos Personalet, om man omdannede Tantiømen til et fast Lønnings-tillæg. Men det har aldrig været Meningen med den, og det tror jeg dog heller ikke,

man her i Salen vil faa ret mange til at gaa med til. Man fastsatte Lønningen den Gang, saaledes som man mente, at passende og rimeligt kunde være, uden Hensyn til Tantiømen. Kun for de højeste Embedsmænds Vedkommende er der fra Kommissionens store Flertals Side — alle undtagen det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme) — fremsat en Udtalelse om, at de højeste Lønninger burde gøres højere, hvis der ikke var taget Hensyn til Tantiømen, men for alle andre ansattes Vedkommende har man fastsat Lønningerne uden Hensyn dertil. Nu at gaa til at omdanne denne Million Kroner aarligt, som det i alt Fald det sidste Aar har været, til et fast Løntillæg, tror jeg sikkert ikke, man vil faa Flertal for her i Salen. Jeg vil ærligt tilstaa, at jeg heller ikke i Øjeblikket kunde være med dertil. Thi Sagen er jo den, at derved taber Tantiømen hele sin Karakter, og hvad der er vigtigere — thi det andet kan man jo sige er en Form-sag — hele sin Betydning. Dette maa man nemlig aldrig glemme: Hvad var Meningen med Tantiømen, og hvorledes har den virket? Meningen med den var at fremkalde Sparsommelighed. Det var Meningen, at der „med Jernhaand“ — det var det Udtryk, min Forgænger brugte, da han i Fjor (det findes i Tidenden for i Fjor Sp. 611) udtalte sig netop om denne Sag —, at der nu, da vi fik den ny Lønningslov og den ny Ordning, „med Jernhaand“ skulde gribes ind i den Slendrian, man mente, der i saa Henseende havde hersket, gribes ind for at faa indført Besparelser. Men ikke blot dette skulde man. Man skulde ogsaa ved Tantiømen *lokke* med det gode hele det Personale, som havde Indflydelse derpaa, til at stræbe efter dette Maal. Nu har denne Tantiøme virket, mine Herrer, paa en Maade, som vi, i alt Fald set fra den Side, jeg nu først berører, sikkert alle ere glade over, og som navnlig sikkert den ærede Finansminister maa være glad ved, nemlig til at frembringe et højst uventet Overskud af Statsbanerne.

Jeg skal i saa Henseende nævne, at for Aaret 1902—03 gavede Statsbanerne, som hidtil endogsaa havde givet Underskud paa Driften, 3 Mill. Overskud, det næste Aar $5\frac{1}{2}$ Mill. og det sidste Aar, hvorfor vi have Statsregnskab, 7,4 Mill. Det er Stigningen paa Overskuddet. Jeg har her en Opgørelse, hvoraf jeg vil tillade mig at give de Herrer nogle Brudstykker. Det er en Sammenligning mellem det sidste Aar, før vi fik Tantiømen, og det sidste Aar, hvorfor vi